

Joakim Månsson, 0586-481 93
Joakim.mansson@degerfors.se

Reviderat arvodesreglemente

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner reviderat arvodesreglemente.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har tillsammans med utsedda partiföreträdare arbetat fram ett förslag till nytt arvodesreglemente som ska vara gällande under kommande mandatperiod.

Ärendet

Kanslichefen och kommunsekreteraren har tillsammans med företrädare från respektive parti haft tre sammanträden där ett förslag till nytt arvodesreglemente arbetats fram. Ändringar och förslag som framkommit under de tre sammanträdena har markerats med gul text. All övrig text är oförändrad. När ärendet var uppe för diskussion under kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 maj 2022 vann S yrkande om att ersättningsnivån för fasta arvoden samt för årsarvodet för förtroendevalda ska baseras på inkomstbasbelopp bifall.

- 1) **Arvodesregler för förtroendevalda i Degerfors kommun, (tredje stycket)** Kommunstyrelsen ska vid behov initiera revidering av arvodesreglementet inför varje mandatperiod. Beslut om ändringar i arvodesreglementet ska fattas av kommunfullmäktige innan ny mandatperiod inleds.
- 2) **Årsarvoderad förtroendevald (första stycket)**, med heltidsarvoderad menas en politiker som har minst 40 % tjänstgöringsgrad.
- 3) **Årsarvoderad förtroendevald (femte stycket)**, Den totala rådstiden ska omfatta maximalt 290 % tjänstgöring (likställs med 2.9 ssg) Fördelningen mellan majoritet och opposition av tiden fastställs av fullmäktige i början av varje ny mandatperiod. Majoriteten ska tilldelas 2.1sysselsättningsgrad (ssg) och oppositionen 0.8 sysselsättningsgrad (ssg). Kommunalrådsuppdraget ska utgöra minst 0.4 ssg.

- 4) **Årsarvoderad förtroendevald (sjätte stycket)**, Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag på heltid (minst 0.4 ssg) har enligt kommunallagen inte rätt till kompensation för förlorad arbetsinkomst eller förlorade pensions- och semesterförmåner.
- 5) **Årsarvoderad förtroendevald (sjunde stycket)**, Förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på betydande del av heltid (40 % eller mer, dock ej heltid) har inte heller rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode utöver det fasta arvoden vid deltagande i sammanträde eller förrättning utanför den egna nämnden.

Här togs ”dock ej heltid” bort.
- 6) **Fasta arvoden (femte stycket)**, Detta gäller oavsett om den förtroendevalde har uppdrag i nämnd, styrelse eller kommunalt bolag.
- 7) **Sammanträdesarvode (första stycket)**, För varje enskilt sammanträde utgår ett arvode på 300 kr för första timmen, som inkluderar inläsning. Därefter utgår ett arvode med 110 kr per påbörjad timme.

Sammanträdesarvode kan maximalt utgå för åtta timmar per dag och för högst två sammanträden per dag. Lunch ingår inte i tiden för vilken sammanträdesarvode utgår
- 8) **Ersättningar, i andra stycket** förslås att kommunstyrelsens arbetsutskott ska besluta om begäran om ersättning ska beviljas eller inte om ersättningskravet inkommit senare än tre månader efter att sammanträdet inträffat.
- 9) **Ersättning för förlorad arbetsinkomst**, text om att en skälig ersättning som har sin utgångspunkt i sammanträdet längd har lagts till. Tidigare var utgångspunkten den tid förtroendevalde begärt tjänstledigt. Begäran om ersättning ska inkomma senast tre månader efter att sammanträdet ägde rum. Kommunstyrelseförvaltningen sköter hanteringen av begäran om ersättning. Vid skiljaktighet gällande utbetalning avgör kommunstyrelsens arbetsutskott frågan om begärd ersättning.

Två alternativ har tagits fram då förlusten av arbetsinkomst inte kan fastställas. Denna lydelse tar främst sikte på egenföretagare, **det första** innebär en schablonersättning baserad på försäkringskassas uträkning för sjukpenning. **Alternativ två** innebär att en ersättning baserad en schablon som utgör 50 % av första timmens sammanträdesarvode, d.v.s. 150 kr/h.

- 10) **Ersättning för förlorad arbetsinkomst**. Texten ”Ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att den förtroendevalda verkligen fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget. En förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling och kan bli återbetalningsskyldig det utbetalda

beloppet” har lagts till.

Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst för egenföretagare skall lämnas in till Degerfors kommun senast inom ett år från dagen för det aktuella sammanträdet eller motsvarande.

- 11) **Reseersättning**, nuvarande reglering tar sikte på skatteverkets beräkningar om 18.50 kronor per mil.
- 12) **Ersättningar för kostnader för barntillsyn**, andra stycket efterfrågades ett förtydligande av ordet ”närstående”. Förslag som tagits in: med närstående menas en person som den enskilde anser sig ha en nära relation till.
- 13) **Ersättning för förlorade pensionsförmåner**, Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån ska lämnas in till Degerfors kommun senast två år från pensionstillfället.
- 14) **Ersättning för förlorad semesterförmån**, Begäran om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilken förlusten hänför sig.
- 15) **Bilaga 1 – Kommunalråd och oppositionsråd**, Benämningen kommunalråd innefattar både majoritetens och oppositionens kommunalrådsroller.
- 16) **Bilaga 1 – kommunalrådsrollen**, femte stycket ”Detta innebär också att hantera ärenden där kommunen är avtalspart och avsaknaden av kommunala styrdokument eller lagar gör att tjänstemännen inte kan fullgöra handläggningen”
- 17) **Bilaga 1 – kommunalrådsrollen (sjunde stycket)** Kommunalråden förväntas företräda och representera kommunen (inte bara det egna partiet) och verksamheten såväl inåt mot de anställda och enskilda som tar del av kommunens service, medborgare och media.
Kommunalråden i **majoritet** förväntas delta på kommunalrådsberedning och kommunfullmäktige samt i de fall de ingår som ledamöter eller ersättare även på kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsens arbetsutskott ekonomi och kommunstyrelsen
- 18) **Bilaga 1 – kommunalrådsrollen, (nionde stycket)** Kommunalråden förväntas befinna sig på sin arbetsplats under kontorstid i största möjligaste mån för att vara ”tillgängliga för förvaltningen”. Tillgänglig innebär att personen är kontaktbar eller återkommer så snart det är möjligt.
- 19) **Ordförande i nämnd och bolag** – etiska riktlinjer och uppförandekodex har lagts till.
- 20) **Bilaga 2 – fasta arvoden** – Ersättningsnivån baseras på inkomstbasbeloppet för det aktuella året. Förslag på sammanträdesarvode för första timmen inklusive inläsning är 300kr.

För varje påbörjad timme efter första timmen är 100kr per påbörjad timme/halvtimme.

- 21) Bilaga 2 – fasta arvoden**, procentsatsen har skrivits upp och justerats för att följa utvecklingen och ligga i linje med IBB.

Beslutsunderlag

"[Skriv text här]"

Joakim Månsson
Kanslichef

Beslut ska skickas till

[Skriv text här]

Uppdrag	Kronor/månad	Kommentar
Kommunfullmäktiges ordf.	2 598	
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordf.	1 299	
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordf.	649	
Kommunstyrelsens ordf.	3 189	
Kommunstyrelsens vice ordf.	1 595	
Socialnämndens ordf.	2 598	
Socialnämndens vice ordf.	1 299	
Kultur- och utbildningsnämndens ordf.	2 598	
Kultur- och utbildningsnämndens vice ordf.	1 299	
Serviceämndens ordf.	1 949	
Serviceämndens vice ordf.	1 004	
Bygg- och miljönämndens ordf.	1 949	
Bygg- och miljönämndens vice ordf.	1 004	
Valnämndens ordförande	649	Arvode ska utgå under perioden 12 månader innan till 6 månader efter Valdagen
Kommunfullmäktiges valberednings ordf.	649	
Folkhälsonämnden vice ordf.	1 004	
Gymnasienämnden vice ordf.	1 275	
Revisorernas ordf.	2 598	
Revisorerna (4 st)	1 949	
Degerforsbolagens ordf.	1 299	
Degerforsbolagens vice ordf.	649	
Degerforsbyggens ordf.	1 949	
Degerforsbyggens vice ordf.	1 004	
Degerfors Energis ordf.	1 949	
Degerfors Energis vice ordf.	1 004	
Degerfors Industrihus ordf.	1 299	
Degerfors Industrihus vice ordf.	649	
Lekmannarevisorer Degerforsbolagen (2 st)	355	
Lekmannarevisorer Degerforsbyggen (2 st)	649	

Lekmannarevisorer Degerfors Energi (2 st)	649	
Lekmannarevisorer Degerfors Industrihus (2 st)	355	

Kommunstyrelsens ordförande – Anneli Mylly	0,8 ssg 43.863
Kommunalråd – Kim Bäckström	0,80 ssg 42.652
Kommunalråd – Anita Bohlin-Neuman	0,65 ssg 34.656
Oppositionsråd	0,65 ssg 34.656

Joakim Månsson, 0586-481 93
joakim.mansson@degerfors.se

Arvodesreglemente

Dokumenttyp Reglemente	Beslutsinstans Kommunfullmäktige
Dokumentet gäller Samtliga förtroendevalda	Dokumentansvarig Kansliavdelningen
Revideringar	
Datum för beslut KF	Diarienummer KS

Innehållsförteckning

1	Arvodesregler för förtroendevalda i Degerfors kommun.....	3
2	Årsarvoderad förtroendevald	3
3	Pension.....	4
4	Fasta arvoden.....	4
5	Sammanträdesarvode	5
5.1	Jourhavande beslutsfattare inom socialnämnden	5
6	Arvode under röstmottagning, valdag och onsdagsräkning	6
7	Ersättningar	6
7.1	Ersättning för förlorad arbetsinkomst	6
7.2	Resersättning	7
7.3	Färdtidsersättning.....	7
7.4	Ersättning för kostnader för barntillsyn	7
7.5	Ersättning för funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader	7
7.6	Ersättning för förlorade pensionsförmåner	8
7.7	Ersättning för förlorad semesterförmån	8
7.8	Övriga kostnader	8
7.9	Borgerliga vigselförrättare	8
	Bilagor	9
	Bilaga 1 – Uppdragsbeskrivningar	9
	Bilaga 2 – Fasta arvoden.....	12

1 Arvodesregler för förtroendevalda i Degerfors kommun

Gult är tillkommen text

Kommunstyrelsens arbetsutskott bereder frågan om tillämpning och tolkning av dessa bestämmelser och kommunstyrelsen beslutar.

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för den dagliga hanteringen.

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen (2017:725). Syftet med bestämmelserna är att ge de förtroendevalda ekonomisk kompensation i skälig omfattning för deras uppdrag. Det åvilar varje förtroendevald att hålla sig informerad om dessa bestämmelser och att lämna de underlag och uppgifter som krävs för att bestämmelserna ska kunna tillämpas på korrekt sätt.

Kommunstyrelsen ansvarar för att vid behov initiera revidering av arvodesreglementet inför varje ny mandatperiod. Beslut om ändringar i arvodesreglementet ska fattas av kommunfullmäktige innan ny mandatperiod inleds.

2 Årsarvoderad förtroendevald

Heltidsarvoderade ersätts med ett årsarvode som utbetalas månadsvis. Med heltidsarvoderad menas en politiker som har minst 40 % tjänstgöringsgrad.

Uppräkning av de heltidsarvoderades arvoden sker den 1 januari varje år enligt det aktuella inkomstbasbeloppet.

Arvoden till förtroendevalda beräknas i procent av årets inkomstbasbelopp. Avstämning och eventuell justering av nivå sker varje år i januari. Inkomstbasbeloppet för år 2022 är 71 000kr i månaden (d.v.s. 852 000 kr i årsarvode). Inkomstbasbeloppet följer inkomstutvecklingen och används bland annat för att beräkna den högsta inkomst som ger rätt till allmän pension. Månadsarvode i Degerfors kommun är 80 % av IBB och utgör arvodet för den som fullgör sitt uppdrag som förtroendevald på heltid (100 %). 80 % av 71 000kr är 56 800 kr.

Heltidsarvoderade politiker har utöver sitt årsarvode rätt till traktamente samt ersättning för resekostnader.

Antalet heltidsarvoderade och omfattningen av deras arvode fastställs av fullmäktige i början av varje ny mandatperiod. Den totala rådstiden ska omfatta maximalt 290 % tjänstgöring (likställs med 2.9 ssg). Fördelningen mellan majoritet och opposition av tiden fastställs av fullmäktige i början av varje ny mandatperiod. Majoriteten ska tilldelas 2.1 sysselsättningsgrad (ssg) och oppositionen 0.8 sysselsättningsgrad (ssg). Kommunalrådsuppdraget ska innebära minst 0.4 ssg.

Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag på heltid (minst 0.4 ssg) har enligt kommunallagen inte rätt till kompensation för förlorad arbetsinkomst eller förlorade pensions- och semesterförmåner.

Förtroendevald som fullgör uppdrag på heltid har inte heller rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode. Detta gäller oavsett om sammanträdet eller förrättningen sker på dag- eller kvällstid. Förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på betydande del av heltid (40 % eller mer) har inte heller rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode utöver det fasta arvodet vid deltagande i sammanträde eller förrättning utanför den egna nämnden.

Förtroendevald som fullgör uppdrag på heltid har rätt till reseersättning enligt samma villkor som för övriga förtroendevalda.

Heltidsarvoderade har rätt till ledighet under som mest tre (3) månader utan att arvodet reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att förtroendeuppdraget kan fullgöras på avsett sätt.

Heltidsarvoderade har rätt till föräldraledighet och kan utan att arvodet påverkas vara föräldralediga om ledigheten förläggs på ett sådant sätt att förtroendeuppdraget kan fullgöras på avsett sätt. För heltidsarvoderade som på grund av föräldraledighet är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag ska avdrag på arvode göras enligt samma regler som gäller för kommunens anställda i allmänhet. Heltidsarvoderade som uppbär föräldrapenning kan inte på motsvarande del uppbära årsarvode. Vid heltidsarvoderades, ordförandens och vice ordförandens i nämnder och styrelser föräldraledighet kan en tillfällig ersättare väljas av kommunstyrelsen för en bestämd tidsperiod.

För årsarvoderad förtroendevald som på grund av sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under tid som överstiger tre månader ska arvodet minskas i motsvarande mån.

Heltidsarvoderade har rätt till kontorsutrustning i form av utskriftsmöjligheter, dator och mobiltelefon. Utrustningen ska användas för det politiska förtroendeuppdraget. Samma användarregler gäller för de förtroendevalda som för kommunens övriga anställda.

3 Pension

För hel- eller deltidsarvoderade förtroendevalda gäller bestämmelserna i dokumentet ”Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)” samt tillämpningsföreskrifter som beslutats av kommunfullmäktige.

4 Fasta arvoden

Ordförande i kommunfullmäktige, ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsen och i övriga nämnder, styrelser, förbund och övriga uppräknade organ arvoderas med så kallat fast arvode. Arvodenas storlek utgår ifrån inkomstbasbeloppet som fastställs av regeringen varje år. Arvode till förtroendevalda beräknas i procent av det aktuella årets inkomstbasbelopp. Månadsarvode i Degerfors kommun utgår ifrån 80 % av inkomstbasbeloppet och är arvodet för den som fullgör sitt uppdrag som förtroendevald på heltid (100 %).

Förtroendevalda med fasta arvoden (gäller ej heltidsarvoderade) har även rätt till sammanträdesarvode/förrättningsarvode.

Förtroendevald som har fast arvode har rätt till milersättning och övriga ersättningar (ex ersättning för förlorad arbetsinkomst, pensionsförmån m.m.) enligt gällande arvodesreglemente.

Förtroendevald som uppbär arvode enligt vad som följer nedan och som på grund av sjukdom eller annat är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en tid som överstiger tre månader ska få avdrag på arvodet i motsvarande mån som frånvaron överstiger tre månader. Vid frånvaro som understiger tre månader ska arvodet inte reduceras.

Om en förtroendevald som är berättigad till årsarvode också har rätt till ett fast arvode, så ska det fasta arvodet anses ingå i årsarvodet. Detta gäller oavsett om den förtroendevalde har uppdrag i nämnd, styrelse eller kommunalt bolag.

5 Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode:

- För varje enskilt sammanträden utgår ett arvode på 300 kr för första timmen, som inkluderar inläsning. Därefter utgår ett arvode med 110 kr per påbörjad timme.

Sammanträdesarvode kan maximalt utgå för åtta timmar per dag och för högst två sammanträden per dag. Lunch ingår inte i tiden för vilken sammanträdesarvode utgår.

Sammanträdesarvode utgår vid följande tillfällen:

- Sammanträde med:
 - Kommunfullmäktige
 - Fullmäktigeberedning
 - Kommunstyrelse
 - Övriga nämnder
 - Utskott till kommunstyrelse och nämnder
 - Beredningar och presidieträffar
 - Revisorerna
- Utredningskommittéer och projektgrupper
- Kurser och konferenser
- Informationsmöten och studiebesök
- Studieresor

Beslut om deltagande fattas av respektive nämnd/styrelse enligt respektive delgeringsordning.

Maximalt två sammanträdesarvoden per dag kan utbetalas även om den förtroendevalda har fullgjort uppdrag för olika nämnder/styrelser/organ eller liknande.

Sammanträdesarvodet utbetalas till tjänstgörande ledamot och för de förtroendevalda som har insynsplatser i kommunstyrelsen (se reglemente för kommunstyrelsen). Ersättare som närvarar men ej tjänstgör har ej rätt till arvode eller ersättningar.

5.1 Jourhavande beslutsfattare inom socialnämnden

Gäller för den förtroendevald som under en begränsad period fatta beslut om vård enligt LVU och LVM. Gäller ej för förtroendevald som har ett arvode som motsvarar 40 % av heltid eller mer.

För de som har jourtjänst utgår ett grundarvode per månad. Utöver arvodet så utgår även övriga ersättningar som ersättning för förlorad arbetsinkomst eller reseersättning vid de tillfällen som jourhavande beslutsfattare kallas in.

6 Arvode under röstmottagning, valdag och onsdagsräkning

Arvode till röstmottagare ska utgå med 2 500 kronor till ordföranden, 2 250 kronor till vice ordförande och 2 000 kronor till övriga röstmottagare.

Arvode på 120 kronor per person och timme ska utgå till de röstmottagare som tar emot förtidsröster. Arvode ska utbetalas för den tid som förtidsröstningen pågår samt en extra halvtimme för iordningställande av röstningslokal.

Arvode på 120 kronor per person och timme ska utgå till de röstmottagare som tar emot institutionsröster. Utöver arvodet ska en timmes extra arvode utbetalas för transporttid och iordningställande av institutionsröstningslokal.

Röstmottagare får ersättningar i övrigt enligt gällande arvodesreglemente.

7 Ersättningar

Den som kallat till sammanträde eller annan förrättning där sekreterare inte närvarar ska styrka deltagandet vid och syftet med sammankomsten för att arvoden och kompensation för förlorade inkomster/ersättningar ska kunna utgå.

Yrkande om kompensation för förlorad arbetsinkomst, förlorad sjukpenning, arbetslöshetsersättning, förlorad semesterförmån, resekostnader, barntillsynskostnader, vård av funktionsnedsatt eller svårt sjuk, funktionsnedsatt förtroendevald och för övriga kostnader ska framställas senast 3 månader efter dagen för det sammanträde eller den förrättning till vilken förlusten hänförs sig. Skulle begäran inkomma senare, som längst 3 månader efter sammanträdet eller förrättningen, beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott om ersättningen ska betalas ut eller inte.

7.1 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som deltar i sammankomst som ger rätt till sammanträdesarvode har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt 4 kap. 12 § kommunallagen. En skälig ersättning med utgångspunkt från sammanträdet längd. Intyg från arbetsgivaren om förlorad arbetsinkomst ska lämnas till kommunen på särskild blankett senast tre månader efter att sammanträdet ägde rum. Kommunstyrelseförvaltningen sköter hanteringen av begäran om ersättning. Vid skiljaktighet gällande utbetalning avgör kommunstyrelsens arbetsutskott frågan om begärd ersättning.

Detta förfarande gäller också om den förtroendevalde denna dag har haft semester, komplodigt eller skulle arbeta natt.

Alternativ 1

- 1) Förtroendevald som kan visa att arbetsinkomst har förlorats, men inte till vilket belopp (exempelvis egen företagare), har rätt till en schablonersättning beräknad på grundval av den senast fastställda sjukpenningen för dag, enligt följande:

Sjukpenningersättning från Försäkringskassan från 15:e dagen

(årsinkomsten x 110 %)

365

Timlön: resultatet ovan genom 8 för att få fram en timersättning.

Förtroendevald som får ersättning från a-kassa ska lämna intyg på särskild blankett om förlorad ersättning från a-kassan.

Alternativ 2)

Förtroendevald som kan visa att arbetsinkomst har förlorats, men inte till vilket belopp, har rätt till schablonersättning enligt följande: (exempelvis egen företagare) få ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt en schablon som utgör 50 % av första timmens sammanträdesarvode, d.v.s. 150 kr/h.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att den förtroendevalda verkligen fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget. En förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling och kan bli återbetalningsskyldig det utbetalda beloppet.

Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst för egenföretagare skall lämnas in till Degerfors kommun senast inom ett år från dagen för det aktuella sammanträdet eller motsvarande.

7.2 Reseersättning

Kilometerersättning utgår till förtroendevalda som har 3 km eller mer från hemmet/arbetsplatsen till sammanträdeslokalen eller lokalen för en kurs/konferens. Ersättning utgår för resa tur och retur med egen bil. Arbetsresor som oavsett sammanträdet eller förrättningen ändå skulle ha företagits ersätts inte.

Resa med kollektivt färdmedel ersätts enligt samma regelverk som för resa med egen bil. Kvitto på resans kostnad ska bifogas ansökan om ersättning.

En särskild blankett finns för ansökan om reseersättning.

Reseersättningen följer de kommunanställdas avtal.

7.3 Färdtidsersättning

Förtroendevald som är berättigad till sammanträdesarvode är också berättigad till färdtidsersättning. Ersättningen utgår för restiden vid resa längre än 50 km förrättning för vilken det utgår sammanträdesarvode, t.ex. kurser, konferenser och studiebesök.

Färdtidsersättning utgår med samma summa som för anställda i kommunen.

7.4 Ersättning för kostnader för barntillsyn

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj. Barnet ska inte hunnit fylla 12 år under kalenderåret. Ersättning utbetalas med högst 150 kr/dag. Förtroendevald ska kunna styrka sina kostnader.

Ersättning betalas inte ut för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller annan närstående (med närstående menas en person som den enskilde anser sig ha en nära relation till) Ersättning utgår inte för tid då barn vistas i den kommunala barnomsorgen.

7.5 Ersättning för funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas för särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som ersätts på annat sätt. Ersättningen gäller kostnader för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ersättning betalas med högst 300 kr/dag. Förtroendevald ska kunna styrka sina kostnader.

7.6 Ersättning för förlorade pensionsförmåner

Ersättning för förlorad pensionsförmån ska utgå enligt bestämmelserna i dokumentet ”Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)” med tillhörande tillämpningsföreskrifter.

Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån ska lämnas in till Degerfors kommun senast två år från pensionstillfället.

7.7 Ersättning för förlorad semesterförmån

Förtroendevald som kan styrka förlorad semesterförmån har rätt till ersättning med 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Beloppet ska vara verifierat av arbetsgivaren. Löneavdrag för tjänstledighet medför inte alltid bortfall av semesterförmåner. En förtroendevald som vill begära kompensation för förlorad semesterförmån, måste därför genom ett arbetsgivarintyg kunna visa att semesterlön har förlorats och hur stor förlusten är. Detta sker lämpligen vid intjänandeårets slut genom att ansökan om kompensation och arbetsgivarintyg lämnas till nämndens sekreterare.

Begäran om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilken förlusten hänförs sig.

7.8 Övriga kostnader

För andra utgifter utgår kompensation om den förtroendevalde kan styrka särskilda skäl för dem. Fråga om kompensation enligt denna paragraf prövas i varje enskilt fall av kommunstyrelsens arbetsutskott.

7.9 Borgerliga vigselförrättare

Arvodet till de borgerliga vigselförrättarna ska vara ett grundarvode per vigsel. Inga andra ersättningar ska utgå från Degerfors kommun i samband med vigsel. Arvodet till de borgerliga vigselförrättarna begränsas till att betalas ut maximalt 52 gånger per år och person.

Bilagor

Bilaga 1 – Uppdragsbeskrivningar

Denna överenskommelse syftar till att förtydliga för medborgare och förtroendevalda vilka uppgifter och mandat som ingår i majoritetens och oppositionens förtroendeposter. Innan en förtroendevald tar på sig ett nytt uppdrag ska personen veta vad åtagandet innebär.

Utgångspunkten är att skapa en bred parlamentarisk förankring i kommunstyrelsens arbete. Det är således viktigt att både majoritet och opposition tar ansvar för och deltar i kommunstyrelsens arbete. I de fall oenighet råder gäller sedvanliga demokratiska rutiner och kommunallagen för att fastställa beslut.

Kommunalråd och oppositionsråd

Benämningen kommunalråd innefattar både majoritetens och oppositionens kommunalrådsroller.

Kommunalråden har i laglig mening inga andra befogenheter än vad som följer av ordförandeskapet enligt kommunallagen samt kommunstyrelsens reglemente och delegeringsordning.

Denna överenskommelse gäller sådant som inte regleras i annan lag eller författning.

Kommunallrådsrollen

Kommunstyrelsen fullgör ett uppdrag från kommunfullmäktige. Alla ledamöter har samma ansvar att fullgöra uppdraget, ansvara för budget och uppsikt över verksamheterna tillika nämnderna.

Kommunalrådets särskilda ansvar är att se till att det finns förutsättningar för ledamöterna att leva upp till det ansvaret. Majoritetens kommunalråd har i huvudsak ansvar för den styrande majoritetens förutsättningar. På samma sätt har oppositionens kommunalråd ansvar för den samlade oppositionens förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag.

Kommunalråden har ett huvudansvar för beredningen av kommunens budget och måluppfyllelsen i den strategiska inriktningen. Detta innefattar att ta ansvar för att en tydlig politisk ledning sker av budgetberedningen samt att den ekonomiska uppföljningen blir genomförd. Detta omfattar även ett ansvar i att initiera och driva utvecklingen av styrmodellen med mål, vision och värdegrund i den strategiska inriktningen.

Kommunalråden ansvarar för bilaterala kontakter. De företräder kommunen i överläggningar och förhandlingar med till exempel andra kommuner, myndigheter och övriga parter på lokal, regional samt internationell nivå.

Kommunalråden ansvarar för den politiska ledningen och styrningen. Detta innebär att med hjälp av förvaltningen initiera och ta fram nödvändiga styrdokument. Detta innebär också att hantera ärenden där kommunen är avtalspart och avsaknaden av kommunala styrdokument eller lagar gör att tjänstemännen inte kan fullgöra handläggningen.

Det åligger även kommunalråden att planera sitt arbete så att beslut kan fattas i akuta ärenden samt i övrigt vara tillgänglig för att fatta beslut och ingå avtal enligt fastställd delgeringsordning.

Kommunalråden förväntas företräda och representera kommunen (inte bara det egna partiet) och verksamheten såväl inåt mot de anställda och **enskilda som tar del av kommunens service, medborgare och media.**

Kommunalråden **i majoritet** förväntas delta på kommunalrådsberedning och kommunfullmäktige samt i de fall de ingår som ledamöter eller ersättare även på kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsens arbetsutskott ekonomi och kommunstyrelsen.

Kommunalråden förväntas befinna sig på sin **arbetsplats under kontorstid i största möjligaste mån för att vara ”tillgängliga för förvaltningen”.**

Tillgänglig innebär att personen är kontaktbar eller återkommer så snart det är möjligt.

Kommunalråd förväntas prioritera sitt uppdrag för Degerfors kommun och ha detta uppdrag som sitt primära förtroendeuppdrag.

Ordförande i kommunfullmäktige, nämnd och bolag

Utöver vad som regleras i lag och reglemente ska ordföranden;

- Ansvara för en effektiv och god ärendehantering.
- Ansvara för en effektiv myndighetsutövning samt tillhandahålla beslut och riktlinjer som krävs för organet och dess förvaltnings uppdrag.
- Ha god kunskap om förvaltningens och kommunfullmäktiges, nämndens/styrelsens arbete och uppdrag samt informera ledamöterna om detta.
- Ha god kunskap eller inhämta kunskap om de lagar och övergripande styrdokument som reglerar myndigheten.
- Ansvara för goda och demokratiska sammanträden med effektiv sammanträdesteknik.
- Motarbeta härskartekniker och skapa ett gott samarbetsklimat mellan nämndsledamöterna.
- **Medverka till ett bra debattklimat där det görs skillnad på sak och person.**
- Ha god kontakt och en respektfull dialog med övriga ledamöter.
- **Skapa ett gott samarbetsklimat i kommunfullmäktige, nämnd/styrelse och i förhållande till förvaltningen**
- Ha god kännedom om **arbetet i kommunfullmäktige, nämnd- och styrelser** samt de arbetsordningar m.m. som reglerar arbetet och sammanträdena för respektive organ samt informera ledamöterna om detta.
- Företräda kommunfullmäktige, nämnden och verksamheten såväl inåt

mot de anställda och enskilda som tar del av kommunens service, medborgare och media.

- Delta i möten med andra samverkande nämnder, organisationer och myndigheter.

Vice ordförande

- Vice ordförande ska följa ordförandens arbete för att snabbt och utan svårigheter kunna ersätta ordförande i alla dess uppgifter.

- Vara insatt i ordförandens ordinarie uppgifter och aktuella ärenden.
- Ersätta ordförande vid sjukdom och frånvaro.

Kommunfullmäktiges ordförande

Det åligger kommunfullmäktiges ordförande att närmast under kommunfullmäktige ha uppsikt över den kommunala politiska organisationen.

Med uppmärksamhet följa frågor som har betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen och ta initiativ i dessa frågor.

Representera kommunen vid sammanträffanden med myndigheter, konferenser, sammanträden och andra tillfällen om inte kommunen bestämt annat.

Representera kommunen vid exempelvis jubileum.

Ordföranden svarar för att kallelse och föredragningslista utfärdas till sammanträdena, samt bestämmer i vilken utsträckning handlingarna som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas kallelsen.

I övrigt åligger det ordförande att i förekommande fall följa arbetet i av kommunfullmäktige utsedda beredningar.

Initiera och delta på möten med kommunens revisorer

Kommunstyrelsens ordförande

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela verksamhet.

Med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor.

Representera kommunstyrelsen vid sammanträffanden med myndigheter, konferenser, sammanträden och andra tillfällen om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Ordförande i kommunstyrelsen är tillika ordförande för kommunstyrelsens arbetsutskott och däri ingår jour gällande den kommunala krisberedskapen.

Bilaga 2 – Fasta arvoden

Ersättningsnivåerna i tabellen nedan gäller från och med 2023 med en årlig justering när inkomstbasbeloppet fastställs på nationell nivå.

Uppdrag	Kronor/månad, ev. kommentar
Kommunfullmäktiges ordf.	6 % dvs 3408kr
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordf.	3 % dvs 1704 kr
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordf.	Inte aktuellt (1,5 % dvs 852 kr)
Kommunstyrelsens ordf.	7 % dvs 3976 kr (Ingår i krådsarvode)
Kommunstyrelsens vice ordf.	3,5 % dvs 1988 kr (kan ingå i krådsarvode)
Socialnämndens ordf.	5 % dvs 2840 kr (Ingår i krådsarvode)
Socialnämndens vice ordf.	2,5 % dvs 1420 kr
Kultur- och utbildningsnämndens ordf.	5 % dvs 2840 kr (kan ingå)
Kultur- och utbildningsnämndens vice ordf.	2,5% dvs 1420 kr
Serviceämndens ordf.	4 % dvs 2272 kr
Serviceämndens vice ordf.	2 % dvs 1136 kr
Bygg- och miljönämndens ordf.	4 % dvs 2272 kr
Bygg- och miljönämndens vice ordf.	2 % dvs 1136 kr
Valnämndens ordförande	1,5 % dvs 852 kr Arvode ska utgå under perioden 12 månader innan till 6 månader efter valdagen
Kommunfullmäktiges valberednings ordf.	1,5 % dvs 852 kr
Folkhälsonämnden vice ordf.	2,5 % dvs 1420 kr
Revisorernas ordf.	5 % dvs 2840 kr
Revisorerna (4 st)	4 % dvs 2272 kr
Degerforsbolagens ordf.	3 % dvs 1704 kr
Degerforsbolagens vice ordf.	1,5 % dvs 852 kr
Degerforsbyggens ordf.	4 % dvs 2272 kr
Degerforsbyggens vice ordf.	2 % dvs 1136 kr
Degerfors Energis ordf.	4 % dvs 2272 kr
Degerfors Energis vice ordf.	2 % dvs 1136 kr
Degerfors Industrihus ordf.	3 % dvs 1704 kr
Degerfors Industrihus vice ordf.	1,5 % dvs 852 kr
Lekmannarevisorer Degerforsbolagen (2 st)	1 % dvs 568 kr
Lekmannarevisorer Degerforsbyggen (2 st)	1.25 % dvs 710kr

Lekmannarevisorer Degerfors Energi (2 st)	1.25 % dvs 710 kr
Lekmannarevisorer Degerfors Industrihus (2 st)	1 % dvs 568 kr

Sammanträdesarvode första timmen inklusive inläsning	300 kr	Fr.o.m. xxx mandatperiodens slut
Sammanträdesarvode för varje påbörjad timme (efter första timmen)	110 kr per påbörjad timme	Fr.o.m. xxx mandatperiodens slut
Kommunstyrelsens ordförande	56 800 (ibb 2022=71 000 kr)	0,8 ssg dvs 45 440kr
Kommunalsråd		0,65 ssg dvs 36 920 kr
Kommunalsråd i opposition		0,4 ssg dvs 22 720 kr

§ 57

Dnr 00119-2022

Arvodesreglemente 2023-2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrar till kanslichef att i förslaget till nytt reglemente beräkna ersättningsnivåerna utifrån inkomstbasbelopp. I övriga delar sänder kommunstyrelsens arbetsutskott ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

En arbetsgrupp bestående av företrädare från respektive parti samt kanslichef och kommunsekreterare har under våren sammanträtt för att arbeta fram ett förslag till nytt arvodesreglemente för kommande mandatperiod. Utifrån de diskussioner som förts i gruppen har ett förslag till nytt arvodereglemente tagits fram. Förändringarna i reglementet presenteras i 16 punkter i tjänsteskrivelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Föreslår kommunstyrelsen att anta reviderat arvodesreglemente. Antaget arvodesreglemente ska gälla från och med 2023-01-01.

Yrkanden

Anneli Mylly (V) yrkar att ersättningsnivån för fasta arvoden samt för årsarvoderade förtroendevalda ska följa nuvarande beräkningsmodell.

Johanna Svärd (S) yrkar att ersättningsnivån för fasta arvoden samt för årsarvoderade förtroendevalda ska baseras på inkomstbasbeloppet.

Beslutsordning

Ordförande ställer sitt egna yrkande mot Johanna Svärds (S) yrkande och finner bifall för Johanna Svärds (S) yrkande.

Reservation

Anneli Mylly (V) och Peter Pedersen (V) reserverar sig mot beslutet att ersättningsnivån för fasta arvoden samt för årsarvoderade förtroendevalda ska baseras på inkomstbasbeloppet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2022-05-10

Förslag Arvodesreglemente

Skickas till

Kommunfullmäktige

Kansliavdelningen

Lönehandläggare

§ 47 Dnr 2018-00078**Utökad giltighetsperiod gällande ANDT-strategi
Karlskoga och Degerfors****Sammanfattning av ärendet**

Arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak har i flera år varit politiskt prioriterat i Karlskoga och Degerfors. Den lokala ANDT-strategin ses som en gemensam viljeriktning i länsdelen, dels för att skapa gemensam styrka och synergieffekter, dels för att skapa en tydligare systematik i arbetet. Med universella, främjande och förebyggande metoder skapas gynnsamma förutsättningar för att minska förekomsten av fler fysiska, psykiska och sociala skador kopplat till ANDT.

Folkhälsönämnden föreslås godkänna utökad giltighetsperiod av ANDT-strategi 2018-2022 Karlskoga och Degerfors till att gälla för perioden 2018 - 2023.

Beslutsunderlag

Samhälle- och serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 19 april 2022

Folkhälsönämndens beslut

Folkhälsönämnden föreslås godkänna utökad giltighetsperiod av ANDT-strategi 2018-2022 Karlskoga och Degerfors till att gälla för perioden 2018 - 2023.

Expedieras till

Kommunfullmäktige i Karlskoga för kännedom

Kommunfullmäktige i Degerfors för kännedom

Samhälle och serviceförvaltningen
Handläggare
Cecilia Ljung

2022-04-19

FHN 2018-00078

Folkhälsonämnden

Utökad giltighetsperiod gällande ANDT-strategi Karlskoga och Degerfors

Sammanfattning

Arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak har i flera år varit politiskt prioriterat i Karlskoga och Degerfors. Den lokala ANDT-strategin ses som en gemensam viljeriktning i länsdelen, dels för att skapa gemensam styrka och synergieffekter, dels för att skapa en tydligare systematik i arbetet. Med universella, främjande och förebyggande metoder skapas gynnsamma förutsättningar för att minska förekomsten av fler fysiska, psykiska och sociala skador kopplat till ANDT.

Folkhälsonämnden föreslås godkänna utökad giltighetsperiod av ANDT-strategi 2018-2022 Karlskoga och Degerfors till att gälla för perioden 2018 - 2023.

Beslutsunderlag

Samhälle- och serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 19 april 2022

Bakgrund

Arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak har i flera år varit politiskt prioriterat i Karlskoga och Degerfors. Det finns en vilja att samverka i arbetet mellan nämnderna inom kommunerna samt med samverkansparterna Region Örebro län, polisen, Örebro läns idrottsförbund och Örebro läns bildningsförbund.

I processen med att forma den rådande lokala ANDT-strategin har både politiker, chefer och verksamhetsnära personer involverats. Den lokala strategin ses som en gemensam viljeriktning i länsdelen dels för att skapa gemensam styrka och synergieffekter, dels för att skapa en tydligare systematik i arbetet.

ANDT-strategin syftar till att vara ett förtydligande av prioriterade insatser, med direkt koppling till regional ANDT-strategi samt nationella mål.

Den 18 mars 2021 beslutade regeringen propositionen En förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 (prop. 2021/22:132). Riksdagen avsåg den 8 juni 2021 regeringens proposition. Riksdagen framförde som sin mening att det behövs en större tydlighet när det gäller regeringens prioriteringar

Samhälle och serviceförvaltningen

2022-04-19

FHN 2018-00078

Handläggare
Cecilia Ljung

och uppmanade därför regeringen, i ett tillkännagivande, att återkomma med ett förslag till en reviderad och förbättrad ANDTS-strategi. Riksdagen riktade även ytterligare tillkännagivanden till regeringen, bland annat om ett förslag till nytt övergripande mål för ANDTS-politiken. Avslaget fick effekten att rådande regionala ANDT-strategi förlängdes i väntan på beslutad strategi. Den 24 mars 2022 fattade regeringen beslut om en ny strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar för perioden 2022 – 2025, en så kallad ANDTS-strategi. Nu överlämnas skrivelsen till riksdagen för beslut.

Beskrivning av förslag

Karlskoga och Degerfors ANDT-strategi avspeglar det lokala behovet gällande ANDT-prevention kopplat till nationell och regional nivå. Då kommande beslut förväntas leda till en förnyad regional ANDT-strategi föreslås en förlängning av rådande strategi för att hänga samman med övriga nivåer.

Nuvarande ANDT-strategi för Karlskoga och Degerfors gäller under perioden 2018-2022, vilket innebär förslag till förlängning med ett år till 2023. Strategin bedöms vara aktuell vid en förlängd period och så snart den nya ANDTS-strategin 2022-2025 är beslutad påbörjas det lokala arbetet med att följa upp befintlig lokal strategi samt initiera process med ny strategi.

Konsekvenser

Sociala/kulturella konsekvenser

Det övergripande målet för ANDT-strategin omfattar såväl lagliga som olagliga substanser. Gemensamt är att substanserna riskerar att leda till negativa konsekvenser för den fysiska, psykiska och sociala hälsan. Detta gäller både barn, unga och vuxna som brukar och deras anhöriga. Ett förebyggande arbete kring narkotika och dopning innebär även att motarbeta brottslighet eftersom dessa substanser är olagliga att hantera och bruka. Den ursprungliga avsikten med en samlad ANDT-strategi är att skapa en gemensam syn på de faktorer som ligger bakom problemens uppkomst – men också deras lösningar. Med universella, främjande och förebyggande metoder skapas gynnsamma förutsättningar för att minska förekomsten av fler fysiska, psykiska och sociala skador.

Barnkonventionen förtydligar barnets rätt till social trygghet och utveckling. Barn har också rätt att skyddas från beroendeframkallande preparat. Strategin uttrycker ett behov av ett ökat barnperspektiv i det lokala ANDT-arbetet, vilket bör medföra positiva konsekvenser för barnets bästa.

Ekologiska konsekvenser

Inga specifika ekologiska konsekvenser har observerats. Handläggaren bedömer att det inta har några direkta ekologiska konsekvenser.

Samhälle och serviceförvaltningen

Handläggare

Cecilia Ljung

2022-04-19

FHN 2018-00078

Ekonomiska konsekvenser

Flera rapporter och forskningsstudier påvisar att förebyggande ANDT-arbete och tidig upptäckt av risk- och missbruk har positiva konsekvenser på samhällsekonomin.

Samhälle och serviceförvaltningens förslag till beslut

Folkhälsonämnden föreslås godkänna utökad giltighetsperiod av ANDT-strategi 2018-2022 Karlskoga och Degerfors till att gälla för perioden 2018 - 2023.

Ulrika Lundgren
Förvaltningschef

Cecilia Ljung
Hållbarhetschef social

Expedieras till
Kommunfullmäktige i Karlskoga för kännedom
Kommunfullmäktige i Degerfors för kännedom

ANDT-strategi 2018-2022

Karlskoga och Degerfors prioriteringar i arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak

Fastställd av FHN: 2018-09-12 § 96

Revideras senast: 2022-12-31

Inledning

Arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak har i flera år varit politiskt prioriterat i Karlskoga och Degerfors. Det finns en vilja att samverka i arbetet mellan nämnderna inom kommunerna, mellan kommunerna samt med samverkansparterna Region Örebro län, polisen, Örebro läns idrottsförbund och Örebro läns bildningsförbund.

Under 2016 lanserade regeringen den nya ANDT-strategin. Strategin heter *En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020*. Den nationella strategin har i sin tur behandlats på regional nivå. Under 2017 lanserades en regional ANDT-strategi som heter *Strategi för alkohol-, narkotika-, dopning- och tobaksarbetet (ANDT) Örebro län 2017–2021* Strategin som berör hela Örebro län och som samordnas av Länsstyrelsen i Örebro län. Både den nationella och den regionala strategin har ett ökat fokus på jämlikhet, jämställdhet och barnperspektivet.

För att på lokal nivå konkretisera de nationella och regionala ANDT-strategierna har det lokala brottsförebyggande rådet initierat behovet av en lokal ANDT-strategi som utgår från de behov och förutsättningar som finns i Karlskoga och Degerfors. I arbetet med att forma de lokala prioriteringarna har både politiker, chefer och verksamhetsnära personer involverats i processen. Den lokala strategin ses som en gemensam viljeriktning i länsdelen dels för att skapa gemensam styrka och synergieffekter, dels för att skapa en tydligare systematik i arbetet. Strategin är upprättad av folkhälsoförvaltningen. Folkhälsonämnden är ansvarig för uppföljning och utvärdering av strategin.

Styrdokument

Det finns flera styrdokument för det lokala ANDT-arbetet i Karlskoga och Degerfors. Nedan presenteras de styrdokument som har direkt koppling till arbetet.

Nationell ANDT-strategi 2016-2020

Sverige har en samlad politik för att förebygga alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksproblem. Strategin heter *En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020*. Den nationella ANDT-strategin omfattar, utöver det övergripande målet, sex mål med insatsområden.

Övergripande mål

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.

Sex mål och insatsområden

1. Det första målet innebär att minska tillgänglighet, förstärka tillsynen, bekämpa och minska illegal handel och öka samverkan inom ANDT-området. Samverkan med det brottsförebyggande arbetet ska utvecklas.
2. Det andra målet handlar om det förebyggande arbetet inom skola, föräldraskapsstöd och tillsyn.
3. Det tredje målet fokuserar på att hälso- och sjukvården, socialtjänst och andra arenor uppmärksammar och förhindrar riskbeteende inom ANDT.
4. Det fjärde målet innebär att erbjuda vård av god kvalitet och utveckla samverkan mellan huvudmän och aktörer.
5. Det femte målet inriktar sig på att minska dödligheten och minska antalet barn som föds med skador följt av ANDT och erbjuda stöd till barn i familjer med missbruk.
6. Det sjätte målet lyfter det internationella ANDT-arbetet.

Alla insatser ska genomsyras av ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Barn och unga ska skyddas mot eget och andras skadliga bruk av ANDT.

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.

Regional ANDT-strategi för Örebro län 2017–2021

Den regionala strategin utgår från den nationella och har samma övergripande mål. Den regionala strategin innehåller fem mål inom olika områden och insatser kopplade till dessa. Följande målområden är prioriterade i strategin

Fem mål och insatsområden

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks ska minska
2. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska.
3. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.
4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
5. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.

Lokala folkhälsopolitiska policy och program 2017-2019

I Karlskoga och Degerfors kommuner finns beslutade folkhälsopolitiska policy och program där ANDT-området är ett av fyra prioriterade målområden. Det övergripande syftet är att skapa en gemensam syn och strategi för all verksamhet, i frågor som handlar om folkhälsa.

- Skapa en god och jämlik hälsa och ge befolkningen möjlighet till god livskvalitet.
- Ange och möjliggöra den politiska inriktningen för hur folkhälsoarbetet ska utformas i Karlskoga och Degerfors kommuner.
- Skapa en gemensam syn och strategi för all verksamhet, i frågor som handlar om folkhälsa.

Strategisk samverkansöverenskommelse för ökad trygghet samt bekämpning och förebyggande av brott 2016 – 2019

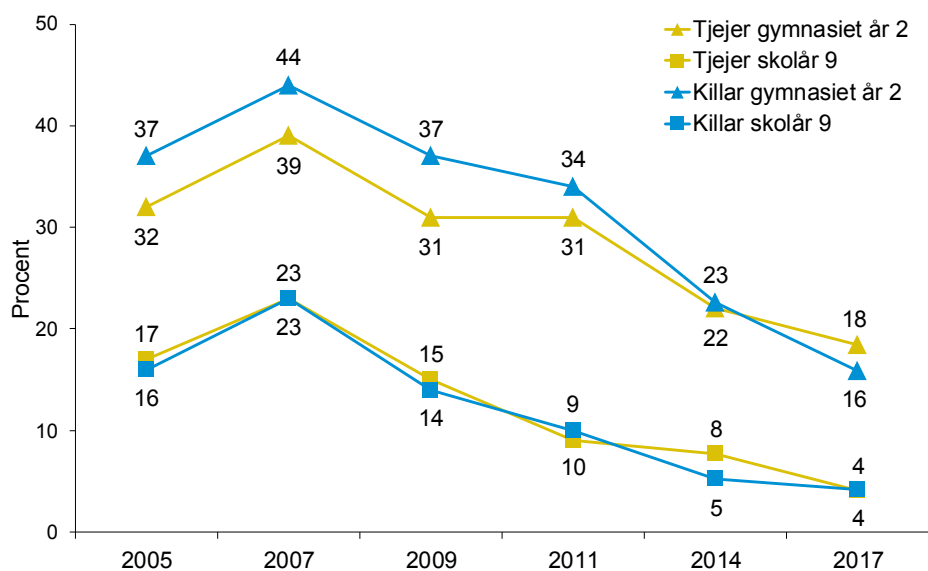
Polisen och kommunerna har tillsammans utformat strategiska samverkansöverenskommelser med det övergripande målet att skapa en trygg och säker kommun genom att minska brottsligheten och öka tryggheten. Syftet med överenskommelsen är att tydliggöra de prioriterade fokusområden som kommunerna och polisen ska samverka kring. Med utgångspunkt i en gemensam problembild skall kommun och polis teckna en överenskommelse samt planera gemensamma insatser för att uppnå de övergripande målen. Ett gemensamt fokusområde som har prioriterats i de lokala samverkansöverenskommelserna är alkohol, narkotika, doping och tobak. Arbetet med ANDT följs upp i det lokala brottsförebyggande rådet tre gånger om året.

ANDT i Karlskoga och Degerfors

Majoriteten av statistiken i detta avsnitt kommer från Liv och Hälsa ung samt Hälsa på lika villkor. Ungdomar används som ett samlingsord för elever i årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet. Generellt ökar användandet av ANDT med åldern. Den statistik som finns att tillgå finns endast uppdelat på män och kvinnor eller tjejer och killar. Det finns idag inte möjlighet att ta fram statistik på lokal nivå gällande de som identifierar sig som annat. Söker du mer ingående statistik besök gärna www.folkhalsodataorebrolan.se/ eller kontakta kommunernas folkhälsoenhet via folkhalsoenheten@karlskoga.se.

Alkohol

Över en 30-årsperiod har andelen ungdomar i årskurs 9 som provat alkohol halverat från ca 90 % till ca 45 %. Även andelen riskkonsumenter av alkohol minskar i Karlskoga och Degerfors vilket ligger i linje med utvecklingen i Örebro län som presenteras i figur 3.

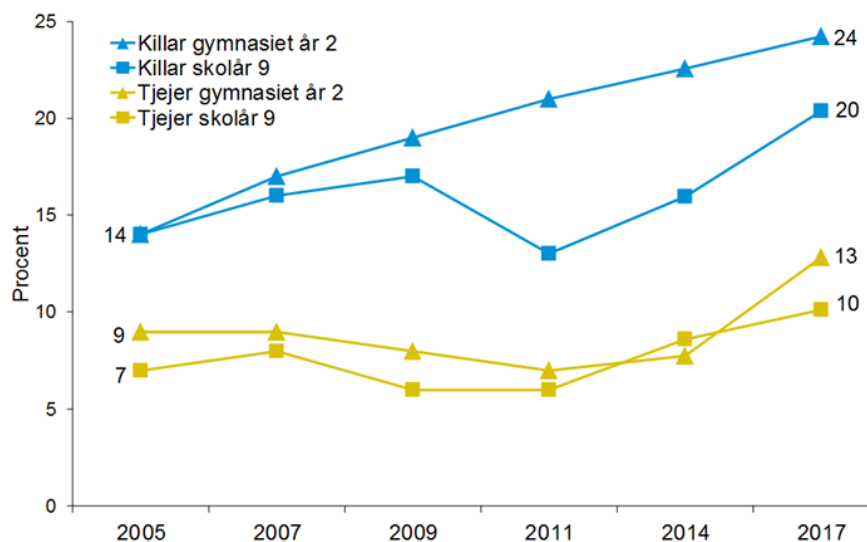
Figur 3. Andelen ungdomar som riskkonsumerar alkohol i Örebro län

I den vuxna befolkningen har det skett en generell minskning av riskkonsumtion av alkohol över tid. Dock syns inte detta bland männen i Degerfors. Det är generellt vanligare med riskkonsumtion bland män i jämförelse med kvinnor. Utifrån Hälsa på lika villkor har ca 10-20 % av den vuxna befolkningen en konsumtion av alkohol som anses vara riskabel.

Narkotika

Bland ungdomarna i år 2 på gymnasiet uppger 6-8 % att de har provat narkotika någon gång. Av de som har provar narkotika uppger ca 85 % att de har provat cannabis. Ungas liberala syn på cannabis ökar båda i Karlskoga och Degerfors men också i länet och nationellt. Det finns

en liberalare syn på cannabis bland killar. I figur 4 presenteras utvecklingen över ungdomars inställning till cannabis över tid. Statistiken är på länsnivå då den inte går att säkerställa på lokalnivå. Dock följer den utvecklingen i Karlskoga och Degerfors kommuner.

Figur 4. Andelen ungdomar som uppger att de tycker det är okej att använda cannabis

Bland de vuxna medborgarna som har svarat i Hälsa på lika villkor är cannabis det vanligaste narkotikapreparatet. Användandet av cannabis är dubbelt så vanligt bland män i jämförelse med kvinnor. Enligt statistik från Hälsa på lika villkor verkar cannabis vara vanligare i Karlskoga (7-14 %) i jämförelse med Degerfors (2-8 %). I den vuxna befolkningen är cannabis vanligast bland unga vuxna mellan 18-30 år.

Under 2013 påbörjades ett gemensamt arbete kring spice¹ i västra länsdelen. Sedan dess har olika preparat kallade nätdroger kommit och gått. Vilka preparat som används varierar hela tiden vilket kräver kontinuerlig uppdatering av information och kunskap. Detta gäller både unga som vuxna. Söker du uppdatering kring aktuella preparat – välkommen att kontakta kommunernas folkhälsoenhet via folkhalsoenheten@karlskoga.se.

Dopning

På lokal nivå finns det ingen statistik att tillgå vad gäller dopning då de som svarar att de har använt olika dopningspreparat är för få. Det pågår en ökning av kosttillskotts användande på nationell, regional och lokal nivå. Under 2015 fick 22 kosttillskottspreparat saluförbud i Karlskoga då det innehöll olagliga preparat.

¹ Spice är ett samlingsnamn för syntetiska cannabinoider

Tobak

Över tid har det skett en minskning av rökning bland ungdomar i Karlskoga och Degerfors. Mellan 2014 och 2017 har det dock inte förändrats i någon speciell riktning. År 2017 svarar 5-15 % av ungdomarna att de röker dagligen eller någon gång ibland på frågan ”Röker du?”. Rökning stiger med åldrarna. Förekomsten av dagligt rökande ungdomar följer trenden i länet och i riket. Dock är det vanligare med rökning bland killar i Degerfors i jämförelse med Karlskoga och länet i stort. Det är vanligare att ungdomar har provat e-cigarett i jämförelse med vanliga cigaretter. Snusning är vanligare bland killar.

Vad gäller rökning bland den vuxna befolkningen så har det över tid skett en minskning av dagligt rökande. När Hälsa på lika villkor genomfördes under 2017 var det fler som uppgav att de rökte i Degerfors i jämförelse med Karlskoga. Generellt är det fler män än kvinnor som röker idag, men skillnaden är liten. Dock har det skett ett skifte jämfört med de senaste 15 åren då rökning generellt har varit vanligare bland kvinnor. Totalt röker 5-10 % av den vuxna befolkningen i Karlskoga och Degerfors.

Förgiftningar [intoxer] vid akutmotteningen

Utifrån intox-mätningarna² är alkohol det vanligaste förgiftningspreparatet bland ungdomar, unga vuxna och vuxna. Förgiftning av läkemedel är lika vanligt som förgiftning av narkotika. Det förekommer förgiftningar där patienten har tagit flera preparat. Det pågår ett utvecklingsprojekt kring intox-arbetet som gör att det under strategiperioden kommer gå att statistiskt säkerställa den statistik som samlas in till akutmottagningen.

² Vid akutmottagningen på Karlskoga lasarett samlas statistik över förgiftningar (intoxer) kopplat till beroendeframkallande medel

Lokala ANDT-prioriteringar 2018-2022

De prioriterade insatserna utesluter inte ytterligare insatser och kan styras och anpassas med hänsyn till de behov som uppkommer under 2018-2022.

Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks ska minska

Mål 1

Samordnad och effektiv alkohol- och tobakstillsyn

Enligt alkohol- och tobakslagen ska tillsyn över försäljning bedrivas av kommunerna. En fortsatt effektiv och likvärdig tillsyn ska vara en grundbult i det tillgänglighetsbegränsande ANDT-arbetet i kommunerna. Arbetet inkluderar insatser för ansvarsfull alkoholservering i samverkan med krögarna i kommunerna. Kontrollköp är en metod för att minska tillgången i kommunerna under strategiperioden. Tillsyn av skolgårdar kommer att genomföras i syfte att uppfylla lagen om rökfria skolområden. Den goda samverkan som finns mellan polis, tillsynshandläggare, skatteverket, folkhälsa, länsstyrelsen och räddningstjänsten vid strategiperiodens start ska vårdas och fortsätta i samma positiva utveckling.

Samverkan mellan ANDT-och brottsförebyggande arbete

I Karlskoga och Degerfors sammanfaller insatser för att begränsa tillgängligheten till ANDT med insatser inom ett bredare brottsförebyggande arbete. Den har stor betydelse för att öka tryggheten i kommunerna. I länsdelen finns ett lokalt brottsförebyggande råd där hela ANDT-arbetet är en naturlig del i utvecklingsprocessen med att systematisera och kvalitetssäkra det brottsförebyggande arbetet.

Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska

Mål 2

100 % ren hårdträning i Karlskoga och Degerfors

I Karlskoga och Degerfors finns det behov av kunskapsökning kring dopning och skadliga kosttillskott. I länsdelen fortsätter utvecklingen med att förebygga användandet av dopning och skadliga kosttillskott. Fokus i arbetet är att uppmuntra medborgarna till 100 % ren hårdträning. Arbetet utgår från nätverket PRODIS – Prevention av dopning i Sverige. I den lokala arbetsgruppen representeras skolan, socialtjänsten, kultur- och förening, folkhälsa, polisen, hälso- och sjukvården, Örebro läns idrottsförbund samt Värmlands läns idrottsförbund. Under 2017 diplomerades de tre första lokala gymmen utifrån metoden 100 % ren hårdträning. De

diplomerade gymmen är viktiga samarbetspartners i det förebyggande arbetet. Arbetet med att fler gym ska diplomerar fortsätter under strategiperioden. Tillsyn av kosttillskott bör genomföras som en del i begränsningen av skadliga preparat.

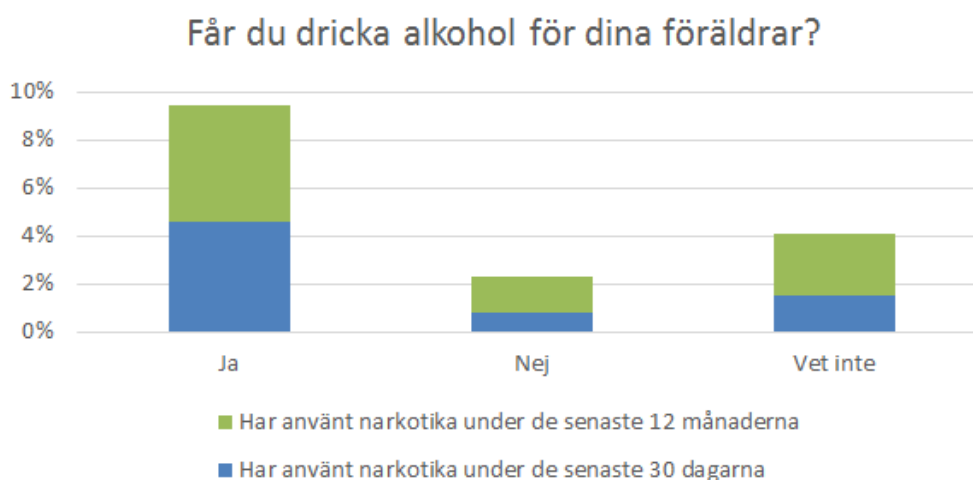
Hälsofrämjande skola som arena för ANDT-förebyggande arbete

En trygg och inkluderande skola är betydelsefull för att förebygga och fånga upp problem i ett tidigt skede och skapa en stabil grund för framtiden. I skolan finns nästan alla barn och ungdomar vilket skapar möjligheter för främjande insatser kopplat till friskfaktorer och skolnärvaro, vilket kan ha inverkan på användandet av ANDT. Det finns en vilja att använda skolan som arena för förebyggande insatser i samverkan med andra nämnder, myndigheter och organisationer. Skolan har också möjlighet att förmedla information till föräldrar utifrån ANDT, vilket ska utvecklas under strategiperioden. Skolan efterfrågar också metodstöd för att kvalitetssäkra ANDT-undervisningen, vilket kommer att ses över. För att skolan ska kunna fungera som en arena för ANDT-förebyggande arbete krävs samverkan och samsyn hur arbetet ska utvecklas. Det stöd som skolan kan ta del av ska tydliggöras för att underlätta i arbetet.

Det finns flera goda exempel på ANDT-förebyggande insatser inom kommunernas skolor. Ett exempel är Möckelngymnasiet i Karlskoga som kommer ha ANDT som återkommande tema under ett helt läsår. Arbetet bygger på god samverkan för att skolan ska kunna genomföra insatsen. I arbetet inkluderas elever, skolpersonal, rektorer och föräldrar.

Föräldrars nej är viktigt

En av de mest effektivaste förebyggande insatserna kring ANDT är föräldrars tydliga gränssättning. Ett tydligt ställningstagande att ungdomen inte får dricka alkohol skjuter upp debuten av alkohol och minskar risken för riskkonsumtion. Det finns även samband med användandet av narkotika och om ungdomen får dricka alkohol för sina föräldrar, se figur 5.

Figur 5. Sambandet mellan föräldrars ställningstagande till alkohol kopplat till användning av narkotika

För att stärka föräldrar kommer föräldraskapsstöd med fokus på barn och ungas exponering och ställningstagande kring ANDT att prioriteras på flera olika sätt och via olika arenor.

Främjande och förebyggande insatser som har synergieffekter på ANDT

Det finns många främjande och förebyggande insatser som har en positiv inverkan på det förebyggande ANDT-arbetet. Några insatser som är prioriterade presenteras nedan.

- Ett föreningsliv för alla som aktivt arbetar mot ANDT
- Ett ungdomens hus som en främjande och förebyggande arena
- Främjande och förebyggande fritidsgårdar med fokus på hälsa och tidig upptäckt
- Degerforsmodellen – kraften att verka tillsammans för barnets och familjens bästa
- Utvecklingsarbete med fokus på psykisk hälsa
 - Nära stöd för barn och unga utifrån första linjens psykiatri
 - Utbilda nyckelpersoner i första hjälpen psykisk hälsa
 - Suicidprevention

Förverkligande av rökfria skolgårdar

Kommunerna ska enligt lag bedriva effektiv tillsyn så att rökförbudet på skolgårdar följs. I detta arbete ska kommunerna ges stöd och vägledning av Länsstyrelsen i samverkan med andra aktörer. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över kommunernas tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen. Rektor på varje skola ansvarar för att skolgården är rökfri. Kommunens ANDT-samordnare finns som stöd i arbetet. Tobakspreventiva enheten vid Region Örebro län har tagit fram ett stödmaterial som stöd i arbetet. Förverkligandet av rökfria skolgårdar i Karlskoga och Degerfors är en del i kommunernas arbete med Tobacco Endgame – Ett rökfritt Karlskoga och Degerfors 2025.

Rökning förbjuden
på skolgården

2 § tobakslagen

Arbete mot langning av alkohol

En fortsatt viktig insats för att skjuta upp alkoholdebuten är att motverka langning till ungdomar. Arbetet bör fokusera på att synliggöra för föräldrar, andra vuxna och unga vuxna att de kan påverka konsumtionsmönster och senarelägga alkoholdebuten. Systembolaget är en naturlig samverkanspart i kommunernas arbete mot lagning av alkohol.

Drogfria arrangemang

Arbetet med drogfria arrangemang och Blås grönt fortsätter. I Karlskoga och Degerfors finns det en tradition att arrangera drogfria skolavslutningar. Det koncept som finns idag startade 2012 och arrangeras i Karlskoga i samband med grundskolans skolavslutning. Degerfors ungdomar har möjlighet att åka buss till och från arrangemanget. Fokus på drogfri skolavslutning är att fira in sommaren med glädje, kärlek och respekt. Arrangemanget är gratis och mat ingår. Konceptet Blås grönt gäller.

Stärka det narkotikaförebyggande arbetet

Av narkotikapreparaten är cannabis vanligast förekommande i Karlskoga och Degerfors. Kunskapsstöd ska utvecklas och spridas till olika professioner som möter ungdomar och föräldrar. Det är särskilt viktigt att arbeta med ungdomars attityder till ANDT. För att implementera förebyggande insatser riktade till barn och unga behövs en kunskapsökning och verktyg kopplat till ANDT bland de som direkt och indirekt arbetar med målgruppen. Medborgarna ska få samma bemötande och information oavsett vem hen kommer i kontakt med inom kommunen som organisation. Nyckelpersoner ska utbildas för att tillsammans med sina verksamheter arbeta för att minska ungdomars användning av ANDT.

Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.

Mål 3

Systematiskt arbete vid utskrivning av beroendeframkallande läkemedel

Det finns behov av att systematisera arbetet kring utskrivningar av beroendeframkallande läkemedel då beroende och missbruk ökar. Vårdcentralerna i länsdelen har påbörjat arbetet genom att implementera en gemensam rutin kring utskrivningar av läkemedel. Utvecklingen på området fortsätter.

Tobacco Endgame – Ett rökfritt Karlskoga och Degerfors 2025

I maj 2016 beslutade Karlskoga och Degerfors att ställa sig bakom initiativet *Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025*. Initiativet drivs av Tobaksfakta – oberoende tankesmedja och dess medlemsorganisationer. Fokus ligger i första hand på cigarettökningen. *Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025* innebär att regeringen inom mandatperioden 2014-2018 fattar ett principbeslut om ett måldatum (förslag år 2025) då rökning ska ha minskat till mindre än fem procent i den vuxna befolkningen – och en (inofficiell) nollvision för unga realiserats. Att ställa sig bakom initiativet innebär en förståelse av bakgrund och behov av ett perspektivskifte för att skärpa tobaksförebyggandet samt att stödjer principbeslutet gäller ett måldatum (2025) och en opinionsbildning för ett nationellt politiskt beslut. Karlskoga och Degerfors ska arbeta aktivt för att minska rökningen i befolkningen. Huvudfokus är att minderåriga inte ska börjar röka.

**9 av 10 som röker
började innan de
fyllde 18 år.**

Tidig upptäckt

Tidig upptäckt kan ske på olika sätt till exempel via sociala kartläggningar. Samverkan för att tidigt upptäcka personer som har behov av stöd ska prioriteras. Hälso- och sjukvården har ansvar för tidig upptäckt för att kunna erbjuda stöd. Skolan har ett ansvar att uppmärksamma barns och ungdomars behov där elevhälsan är en viktig resurs. Det finns behov av att se över vilket stöd det finns till elever som har stängts av från skolan på grund av narkotikabruk. Möjligheten till förstärkt skyddsnät ska ses över. Även andra instanser ska uppmärksamma och förmedla stöd, som socialtjänst, polis, föreningsliv, kommunen som arbetsgivare och andra aktörer. Det finns ett behov av att se över och eventuellt uppdatera kommunernas medarbetarpolicys gällande alkohol, narkotika, dopning och tobak.

Alkohol- och drogguiden – www.karlskoga.se/alkoholdrogguiden

Alkohol- och drogguiden finns till för alla i Karlskoga och Degerfors som efterfrågar råd och stöd eller information om alkohol, narkotika, dopning och tobak. Guiden ska kontinuerligt uppdateras och marknadsföras för att öka tillgängligheten på information till medborgarna.

Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

Mål 4

Barn- och familjeperspektiv som en naturlig del i vård och stöd

Missbruks- och beroendevården ska ge personer med riskbruk, missbruk eller beroende en modern vård som är präglad av hög kvalitet och professionalitet. Den som söker hjälp ska få insatser utifrån bästa tillgängliga kunskap som sammanvägs med brukarens erfarenheter och önskemål. En väl fungerande vård och ett bra stödsystem gagnar inte bara den enskilde individen utan även närstående och barn liksom samhället i stort. Det är viktigt att det finns ett familje- och barnperspektiv i vården och det stöd som erbjuds. Något som kommer utvecklas är ökad samverkan mellan Rymden och Tellus.

Samordnad och systematisk samverkan för effektivt och tillgängligt stöd

I Karlskoga och Degerfors finns flera välfungerande insatser och stödverksamheter med god kompetens. Det finns ett behov av att göra stöd, vård och behandling mer tillgängligt för de som har behovet. Det finns också ett behov av att förbättra samverkan för ökat sammanhållet stöd, vård och behandling av god kvalitet. Fokus kommer ligga på att skapa snabba och naturliga kontaktvägar för att kunna delge varandra kunskap och information. Aktörer som behöver vara med i samverkan är socialtjänst, psykiatri, primärvård, skola och polis. Samverkan ska vara systematisk och hållbar. Arbetet med intox är ett exempel på utvecklingsområd.

Insatser för att motverka trafikrelaterade skador och dödsfall

Den SMADIT-samverkan (samverkan mot alkohol och droger i trafiken) som pågår i länsdelen fortsätter och utvecklas. SMADIT handlar om att erbjuda vård i nära anslutning till polisingripandet.

Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.

Mål 5

Uppmärksamma och erbjuda ändamålsenligt stöd till anhöriga

Det finns anhöriga i alla åldrar. Ett väl fungerande anhörigstöd kan öka individens välbefinnande samtidigt som det minskar risken för eget riskbruk. Det är av stor vikt att uppmärksamma och erbjuda stöd till anhöriga. Det krävs systematiska, hållbara och långsiktiga arbetssätt för att fånga upp målgruppen.

Exempel på stödverksamhet till anhöriga vuxna är anhörigprogrammet Universum som erbjuds i Karlskoga. Exempel på stödverksamhet till anhöriga barn är Rymden i Karlskoga. Arbetet med barn som anhöriga i Karlskoga och Degerfors ska utvecklas för barnets bästa oavsett vilken typ av problematik som finns i familjen. I arbetet är samverkan en förutsättning för att lyckas.

Intox-arbetet – samverkan för att minska narkotikarelaterade dödsfall och skador bland de som kommer till akutmottagningen med förgiftning

Sedan 2013 har ett utvecklingsarbete kring förgiftningar av beroendeframkallande medel bedrivits i Karlskoga och Degerfors. Arbetssättet huvudkomponenter fokuserar på en välfungerande vård- och stödkedja, kompetensutveckling, samverkan och informationsutbyte mellan verksamheter samt registrering, analys och uppföljning av statistik. Under 2018 tilldelas arbetet utvecklingsmedel från Folkhälsomyndigheten i syfte att arbeta fram ett konkret och tydligt arbetssätt samt för att ansöka om utvecklingsmedel för 2019-2021.

Teoretiska utgångspunkter

Grunden i det lokala ANDT-arbetet kommer under strategiperioden utgå från två teoretiska utgångspunkter. Dessa har valts då de utgår från ett processinriktat förhållningssätt, vilket ligger i linje med de utvalda prioriteringarna. Nedan följer en presentation av de teoretiska utgångspunkterna.

Community readiness model

Arbetet med alkohol, narkotika, dopning och tobak varierar mellan enheter och verksamheter i länsdelen. Så också förändringsbenägenheten för att utveckla arbetet. I mötet med olika grupper kommer community readiness model [CRM] vara ett stöd i processarbetet. Grunden i ANDT-arbetet ska utgå från verksamheters positionering i förändringsprocessen och därifrån undersöka vilka behov som finns för att utveckla arbetet. I figur 6 presenteras CRM, som beskriver i nio steg var i förändringstrappan en verksamhet befinner sig när det gäller ett specifikt ämnesområde³.

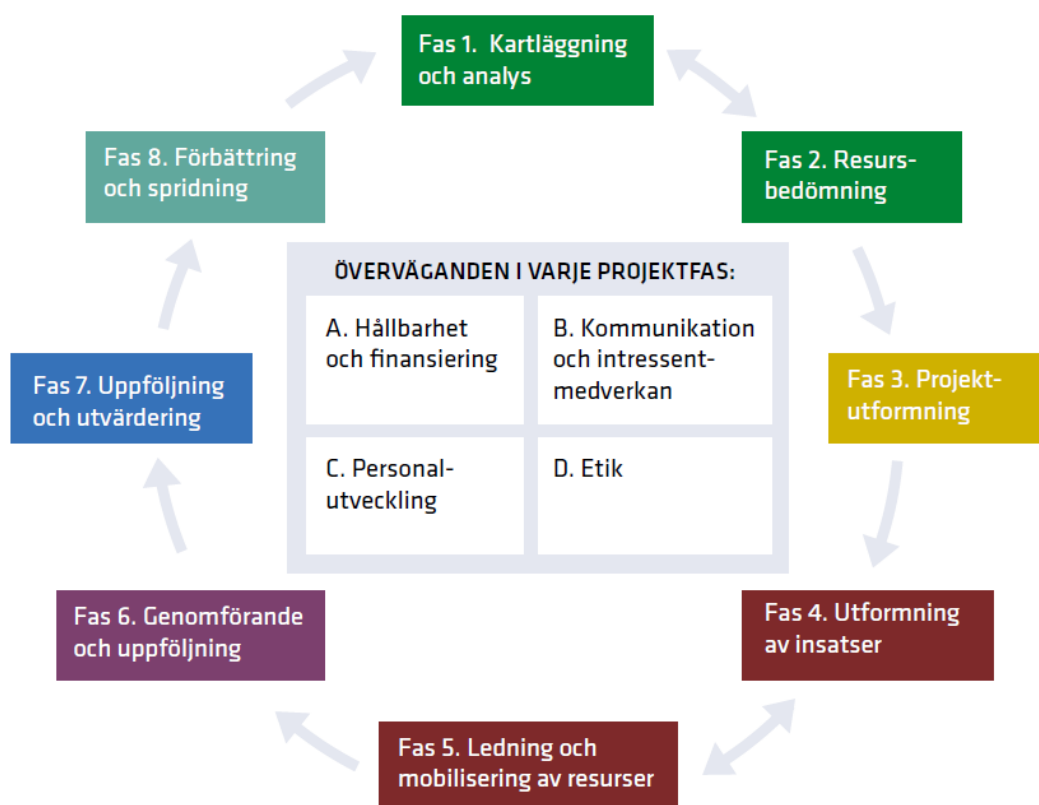

Figur 6. *Community Readiness Model, CRM, en niogradig skala för bedömning av förändringsbenägenhet*

³ Folkhälsomyndigheten. (2014). *Föräldrar spelar roll. Vägledning i lokalt och regionalt föräldrastödsarbete*.

European Drug Prevention Quality Standards

Den processinriktade metoden European Drug Prevention Quality Standards [EDPQS] kommer fungera som en grundläggande struktur i ANDT-arbetet. *EDPQS* är en europeisk manual för drogförebyggande arbete och är organiserad kronologiskt i en projektcykel med åtta projektfaser, vilket presenteras i figur 7. Metoden har tagits fram utifrån behov av att systematisera och höja kvaliteten i det drogförebyggande arbetet i Europa⁴. Metoden kommer att utgöra ett kvalitetsstöd under strategiperioden.

Figur 7. *EDPQS* projektcykel

Ökat fokus på jämlikhet, jämställdhet och barnperspektiv

Det finns skillnader i bruk, riskbruk, missbruk och skador till följd av ANDT beroende på kön, ålder, etnisk bakgrund, socioekonomisk tillhörighet och boendeort. Jämställdhet handlar om lika villkor för kvinnor och män, vilka ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utifrån ett jämlik- och jämställdhetsperspektiv är det viktigt att beakta kvinnor respektive mäns specifika förutsättningar och behov. En analys ska göras för att få bättre

⁴ Folkhälsomyndigheten. (2015). *Snabbguide för drogförebyggande arbete*.

kunskap om vad ett ökat fokus på jämlikhet och jämställdhet innebär för Karlskoga och Degerfors.

Sverige har ratificerat barnkonventionen som lyfter att barn har rätt till bästa möjliga hälsa. ANDT-arbetet utgår från att barn och unga ska skyddas mot eget och andras skadliga effekter orsakade av ANDT. Barn och ungas behov ska synliggöras och insatser ska grundas på kunskap om barns levnadsvillkor. Utvecklingen av ett barnperspektiv i ANDT-arbetet kommer ske som en del i arbetet med barnrättskommun.

Uppföljning och utvärdering av ANDT-strategin

Det ANDT-förebyggande arbetet i kommunerna ska baseras på kunskap. Det finns ett utvecklingsbehov av ett systematiskt sätt följas upp och utvärdera det lokala arbetet. Arbetet kommer kontinuerligt följas upp i det lokala brottsförebyggande rådet samt i befintliga arbetsgrupper. Folkhälsönämnden med förvaltning är ansvarig för uppföljning och utvärdering. En återrapportering ska ske till folkhälsönämnden i december 2020. Slutgiltig uppföljning och utvärdering av ANDT-strategin påbörjas under 2021 och ska vara klart under 2022.

Malin Björn, 0586-48299

Datum
2022-02-03

Diarienummer
00343-2021

Ert datum
2022-02-03

Er referens

Motion: Återvinn plasten

Förslag till beslut

Avslå motionen.

Möjligheten att minska användning av engångsprodukter bör utredas.

Sammanfattning av ärendet

Birgitta Höijer (C) och Tommy Karlsson (C) har inkommit med en motion om att kommunen ska återvinna plastmaterial som används i kommunens verksamhet. Inom vården förbrukas skyddsprodukter som bland annat består av skyddsförkläden, skydd för skorna och handskar.

Bedömning

Dialog har förts med socialförvaltningen.

Återvinning av skyddsutrustning skulle kunna fungera till viss del, men är begränsad framförallt av smittskyddsskäl.

Enligt socialstyrelsens föreskrifter ska material som riskeras vara kontaminerat hanteras som farlig avfall.

Skoskydd finns bara inom hemvården. Efter varje hembesök läggs all skyddsutrustning i en separat påse som sedan kastas.

Till en viss del skulle det vara möjligt att sortera vinylhandskar och skyddsförkläden om det finns separata kärl. Kontaminerad skyddsutrustning sorteras som farligt avfall.

Skyddsutrustning av en personal byts kanske 20 gånger om dagen och en bra struktur behövs föra att kunna återvinna effektivt.

Det finns företag som skulle kunna återvinna vinylhandskar och skyddsförkläden, men i denna utredning har ingen kommun som nyttjat denna möjlighet kunnat identifieras. Flera kommuner till exempel Göteborg och Karlstad arbetar med att minska plastanvändningen generellt.

De ökade kostnader som förväntas för socialnämnden bedöms ej överstiga nyttan.

Plastförpackningar och övriga förpackningar lyder under avfallslagstiftningen och omfattas av producentansvaret. Dessa sorteras i dagsläget. Nya kärl har köps in som kan rullas runt för att sortera plast- och pappersförpackningar.

Malin Björn
Miljöstrateg

Beslut ska skickas till
Socialförvaltningen

Till kommunfullmäktige Degerfors

MOTION - ÅTERVINN PLASTEN

Återvinn plastmaterial som vi använder i kommunens verksamhet.

I ett miljömässigt tänk så bör vi börja ta till vara den stora förbrukning av skyddsprodukter som finns är inom vården.

Dessa skyddsprodukter som bland annat består av skyddsförkläden, skydd för skorna och handskar.

En del kommuner skickar redan nu dessa förbrukade skydd till speciella företag som återvinner produkten enligt speciella rutiner.

Lika enkelt som vi sorterar andra saker exempelvis glas, tidningar, batterier skulle vi också kunna sortera även dessa produkter. Detta bidrar till att en större del av plasten återvinns, det behöver vi göra för att bli en mer miljöanpassad kommun.

Vi yrkar att:

kommunen återvinner plasten som används inom hemtjänsten och vårdboenden.

Birgitta höijer, Tommy Karlsson
Centerpartiet i Degerfors
2021-11-19

§ 171

Dnr 00343-2021

Anmälan av motion: Återvinn plasten

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Birgitta Höijer (C) och Tommy Karlsson (C) har inkommit med en motion om att kommunen ska återvinna plasten som används inom hemtjänsten och vårdboenden.

Beslutsunderlag

Motion från Birgitta Höijer (C) och Tommy Karlsson (C), 2021-11-19

Skickas till

Kommunstyrelsen

MOTION- Handlingsplan mot BARNFATTIGDOM

Alla barn har enligt Barnkonventionen rätt till social trygghet, en skälig levnadsstandard, vila och fritid. Alla barn har lika värde och samma rättigheter och inga barn får diskrimineras. All offentlig verksamhet har ansvar för att Barnkonventionen efterlevs.

Barn i familjer med låg inkomstandard och/eller barn i hushåll med försörjningsstöd definieras som barnfattigdom och ekonomisk utsatthet.

På ett samråd med Tvärsektoriellt råd fick vi ta del av en rapport om hur barnfattigdomen ser ut i Degerfors kommun, vilket påvisar tydligt att vi har utmaningar.

Enligt rapporten bor 348 barn i ekonomisk utsatta hushåll i Degerfors kommun (2019).

Hur påverkas barn av ekonomisk utsatthet?

- Förhöjd risk för psykisk och fysisk ohälsa
- Hinder för ett hälsofrämjande agerande inom familjen
- Större risk för missbruk
- Social utsatthet och mobbing
- Påverkar skolnärvaro och betyg
- Deltar mer sällan på organiserade fritidsverksamheter
- Risk för att behöva försörjningsstöd som vuxen
- Barn med funktionsvariationer särskild utsatt grupp

Barnfattigdomsproblematiken är en kommunövergripande fråga och handlingsplanen bör fungera som ett stöd för Degerfors kommuns samverkan och strategiska arbete med barn och unga som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Handlingsplanen bör också innefatta föreslagna insatser som är till för

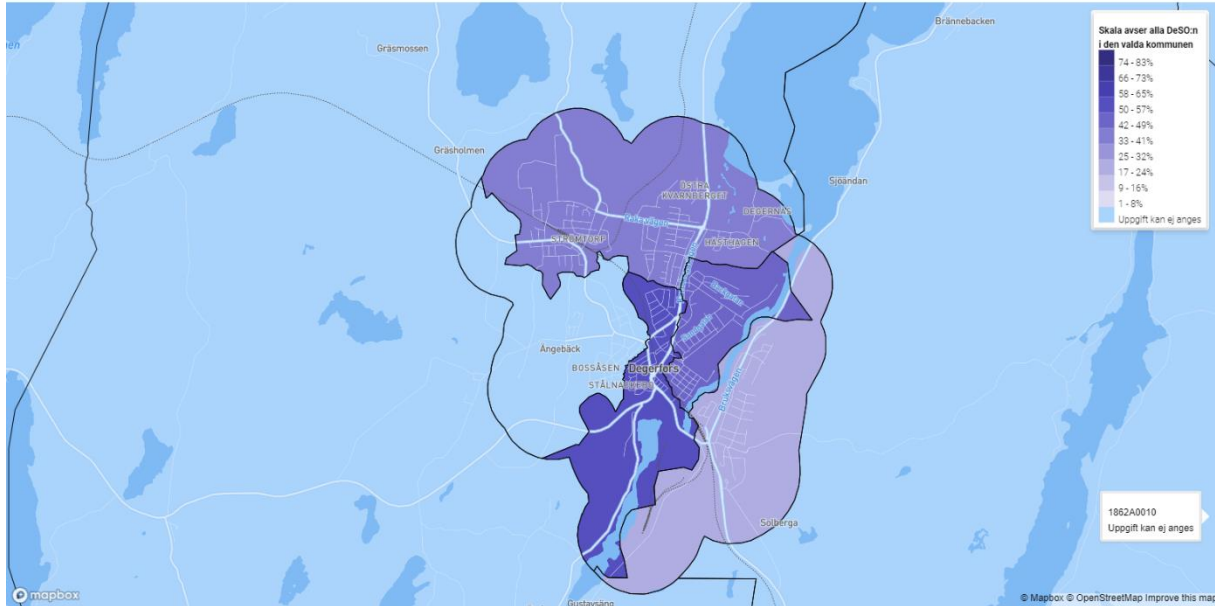
att tydliggöra prioriterade områden som skapar förutsättningar för en minskning av barn som lever i ekonomiskt utsatta hushåll.

Andel hemmaboende barn 0–17 år i familjer med låg inkomststandard

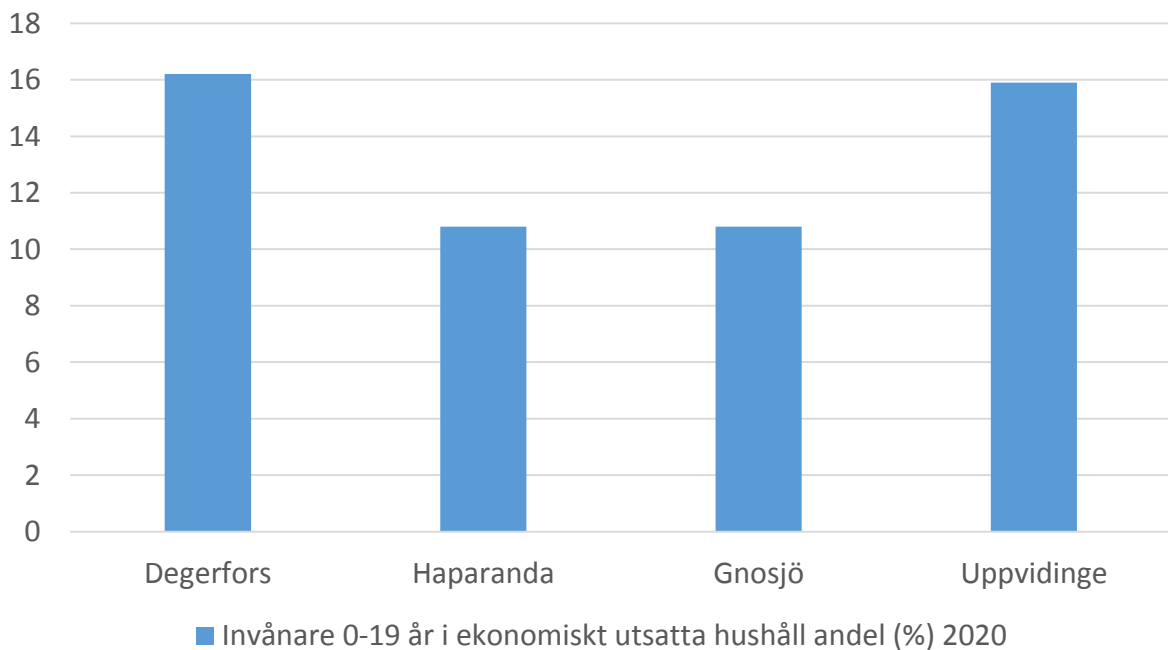
Källa: Daimos, SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (IGT)

(2018)

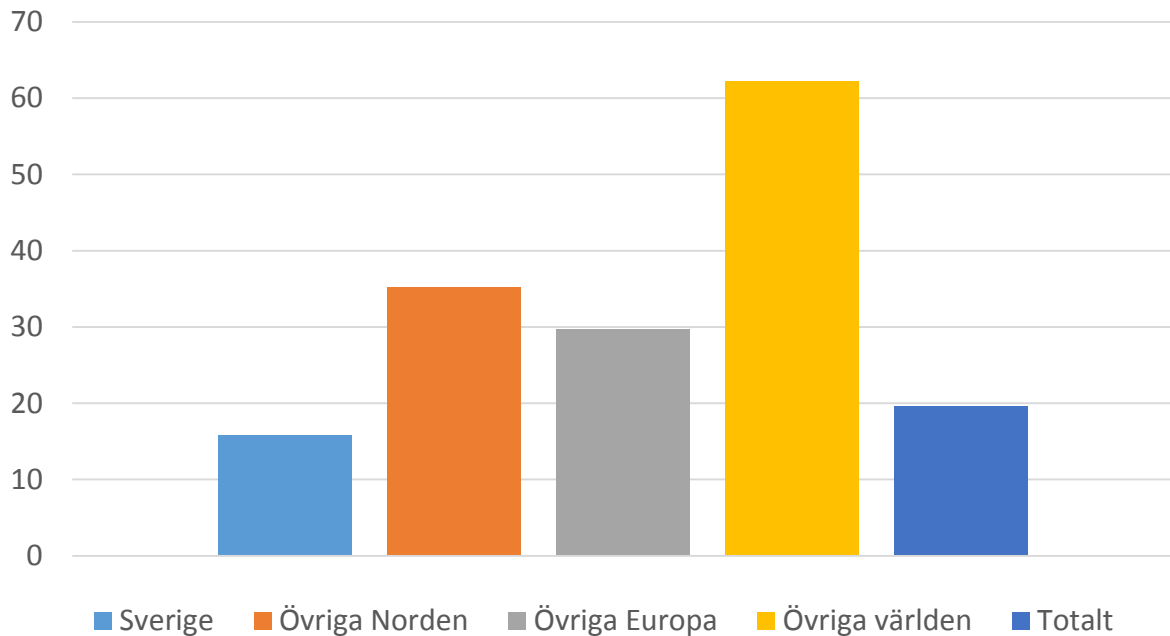
www.segregationsbarometer.daimos.se

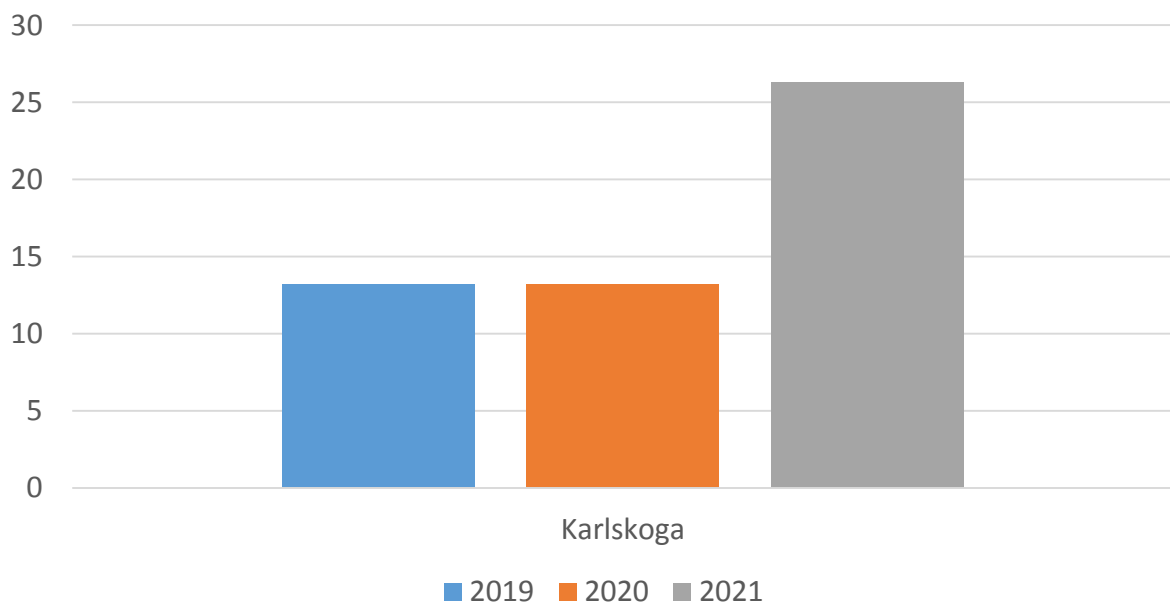
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll andel (%) 2020

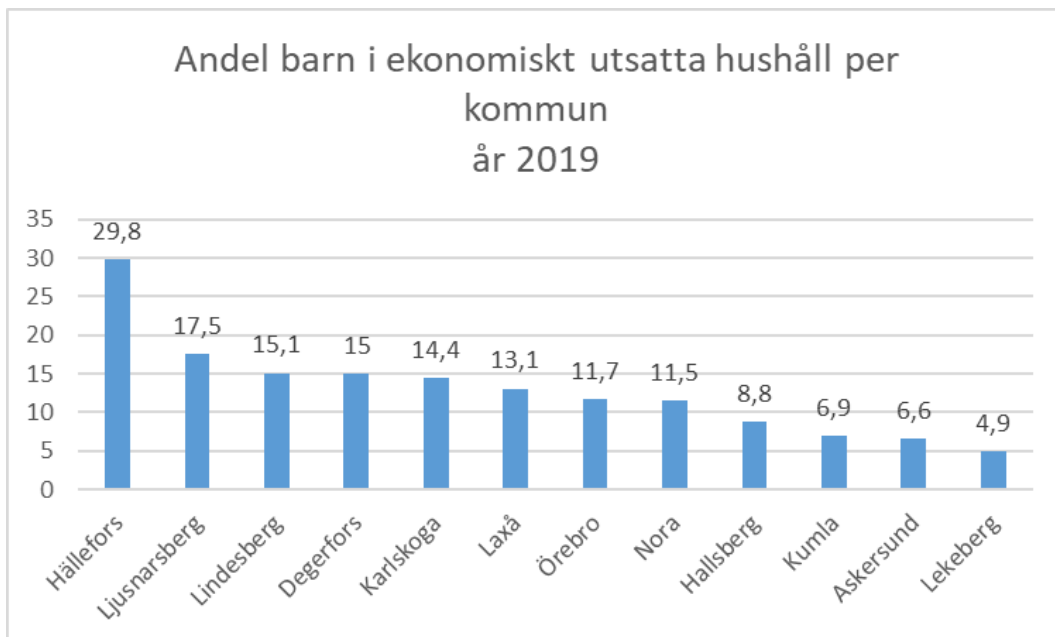
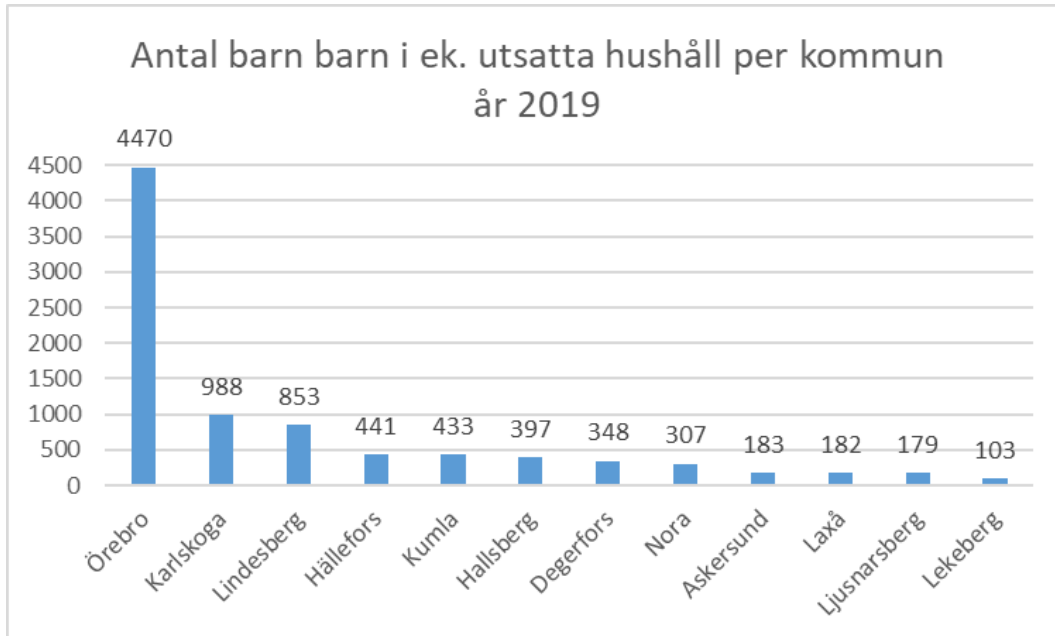

Låg ekonomisk standard bland barn efter födelseland 2019, andel (%)

Verkställda vräkningar/avhysningar som beror barn, antal barn/100.000 invånare

Vi yrkar därför

- Att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan mot barnfattigdom i Degerfors kommun

Degerfors kommun

Kommunstyrelsen

Ank 2022-04-29

Dnr KS 115-2022/1

Datum 29/4- 2022

Johanna Svärd, Socialdemokraterna

Lars-Gunnar Hedenquist, Liberalerna

Jan Johansson, Kristdemokraterna

Per Nordin, 0586-482 67
per.nordin@degerfors.se

Kommunfullmäktige

Borgenstak för kommunal borgen till kommunens bolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltning föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott respektive kommunstyrelsen godkänner och sänder till kommunfullmäktige att besluta

1. Att såsom för egen skuld ingå borgen för lån och swapavtal för Degerforsbolagen AB, Degerforsbyggen AB, Degerfors Industrihus AB och Degerfors Energi AB enligt nedan, jämte därpå löpande ränta och övriga kostnader. Borgen gäller från och med 2022-11-01.

Bolag	Borgen
Degerforsbolagen AB	30 000 tkr
Degerforsbyggen AB	265 000 tkr
Degerfors Industrihus AB	55 000 tkr
Degerfors Energi AB	80 000 tkr
Summa	430 000 tkr

2. Detta beslut ersätter kommunfullmäktiges beslut från 2018-04-23 § 29.

Sammanfattning av ärendet

Degerfors Industrihus AB har för närvarande ett lån om 40 000 tkr och ett tak för borgensåtagande från Degerfors kommun om 45 000 tkr, det vill säga ett outnyttjat borgenstak om 5 000 tkr.

Bolaget vill öka borgenstaket med 10 000 tkr till 55 000 tkr på grund av ett ökat lånebehov.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att borgenstaket höjs för Degerfors Industrihus med 10 000 tkr och att taken ligger kvar för övriga bolag.

Förslaget är att borgen gäller från och med 2022-11-01. Med ett nytt beslut av kommunfullmäktige ersätts kommunfullmäktiges beslut från 2018-04-23 § 29.

Ärendet

Degerfors Industrihus AB har för närvarande ett lån om 40 000 tkr och ett tak för borgensåttande från Degerfors kommun om 45 000 tkr, det vill säga ett outnyttjat borgenstak om 5 000 tkr.

Bolaget vill öka borgenstaket med 10 000 tkr till 55 000 tkr på grund av ett ökat lånebehov. Nyupplåningen avser nybyggnationer och andra investeringar på Gjuterigatan och Kranvägen.

Behovet av nyupplåning kan inte ske inom befintligt borgenstak, utan en höjning behöver ske.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att borgenstaket höjs för Degerfors Industrihus med 10 000 tkr och att taken ligger kvar för övriga bolag.

Den största differensen mellan lån och nuvarande borgenstak är för Degerfors Energi, men bolaget ser behov av större investering inom de närmsta åren med en ny bränslepanna. Därför föreslås att nivån ligger kvar.

Förslaget är att borgen gäller från och med 2022-11-01. Med ett nytt beslut av kommunfullmäktige ersätts kommunfullmäktiges beslut från 2018-04-23 § 29.

Borgenstak för respektive bolag föreslås till följande

Bolag	Borgen
Degerforsbolagen AB	30 000 tkr
Degerforsbyggen AB	265 000 tkr
Degerfors Industrihus AB	55 000 tkr
Degerfors Energi AB	80 000 tkr
Summa	430 000 tkr

I beslutet från 2018 avseende borgenstak var nivåerna satta till dessa

Bolag	Borgen
Degerforsbolagen AB	30 000 tkr
Degerforsbyggen AB	265 000 tkr
Degerfors Industrihus AB	45 000 tkr
Degerfors Energi AB	80 000 tkr
Summa	420 000 tkr

Bolagen har i mars 2022 följande lån och swapavtal

Bolag	Lån	Swap
Degerforsbolagen AB	30 000 tkr	15 000 tkr
Degerforsbyggen AB	252 000 tkr	200 000 tkr
Degerfors Industrihus AB	40 000 tkr	40 000 tkr
Degerfors Energi AB	20 000 tkr	20 000 tkr

Idag tar de kommunala bolagen inom Degerfors kommun lån med kommunal borgen till rörlig ränta. I de flesta fall tecknar bolagen samtidigt ränteswapar. En

ränteswap innebär att räntan byts från rörlig ränta till en fast ränta under en längre tidsperiod utan att det underliggande lånen har en lika lång bindningstid.

Finansiering

Det sker ingen finansiering i och med ett beslut om borgen. Det sker endast om något bolag skulle få problem med betalning av lån och swap. Det är i dagsläget en låg sannolikhet för att den kommunala borgen behöver användas.

Konsekvensbeskrivning

Beslutet har ingen påverkan utifrån barnrättskonventionen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-06-07

Per Nordin
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Degerforsbolagen AB
Degerforsbyggen AB
Degerfors Industrihus AB
Degerfors Energi AB